

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 5

БЕОГРАД 1936 ГОДИНЕ

КЊИГА 3

XXVI РЕДОВНИ САСТАНАК

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 28 МАРТА 1936 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО

ПРЕТСЕДНИК
СТЕВАН ЋИРИЋ

СЕКРЕТАР
МУСТАФА МУЛАЛИЋ

Присутни г. г. Министри: Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова др. Милан М. Стојадиновић, Министар унутрашњих послова др. Антон Корошец, Министар без портфеља др. Шефкија Бехмен, Министар пољопривреде Светозар Станковић, Министар социјалне политике и народног здравља и заступник Министра правде Драгиша Цветковић, Министар трговине и индустрије др. Милан Врбанић, Министар грађевина др. Марко Кожул, Министар шума и рудника Ђура Јанковић, Министар просвете Добривоје Стошовић, Министар финансија Душан Летица, Министар без портфеља Војислав Ђорђевић, Министар физичког васпитања народа др. Јосип Рогич.

ПОЧЕТАК У 17.45 ЧАСОВА.

САДРЖАЈ:

Пре дневног реда:

1 — Читање и усвајање записника XXV редовног састанка;

2 — Саопштење извештаја Сената Краљевине Југославије да је на своме XIII редовном састанку од 27 марта 1936 године усвојио упућени му од стране Народне скупштине предлог буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за буџетску 1936/37 годину, учинивши извесне измене и допуне у предлогу. Финансијског закона, те га у смислу члана 64 Устава доставља Народној скупштини на даљи законски поступак;

3 — Саопштење Уредаба Министарског савета: Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова подноси Народној скупштини у смислу § 63 Финансијског закона за 1934/35 годину на сагласност следеће уредбе: 1) Уредбу о откупу терена некадашњих рударских повластица „Орловац“ и „Гавраница“ у Општини дубранској и вршачкој, Среза трстеничког. 2) Уредбу о унапређењу туризма. 3) Уредбу о регулисању шумске продукције и мерама за санацију дрвне привреде. 4) Уредбу о допуни Закона о заштити домаће дрварске индустрије;

4 — Саопштење захтева Министра правде о издавању суду народних посланика.

5 — Саопштење оставке народног посланика Антона Бриас-Шиrole на положај претседника општине Кастав;

6 — Саопштење о подношењу интерпелација народних посланика: Станка Ленарчића, на Министра иностраних послова о неоправданој залпени разних животињих намирница од стране италијанских пограничних органа и усвајање првенства; Станка Ленарчића на Министра финансија о огласима у царинарници у Ракеку и усвајање првенства; Луке Аврамовића на Министра социјалне политике и народног здравља о помоћи у храни народу Среза гламочног и усвајање првенства; Војислава Лазича на Министра унутрашњих послова о поступку жандарма из

жандармеријске станице у Скели на дан 23 марта 1936 године и усвајање првенства; Станка Ленарчића на Министра саобраћаја о граничној ресторацији у Ракеку; Луке Аврамовића на Министра грађевина о изградњи пута Гламоч—Дрвар;

7 — Саопштење извештаја г. г. Министара да ће одговорити на интерпелације Боривоја Ђурића и Ђорђа Јевтића када буду стављене на дневни ред, а на интерпелацију Бошка Зељковића и Луке Аврамовића када прикупе потребне податке;

8 — Саопштење молби и жалби;

9 — Саопштење претставки.

Говорници: Претседник Народне скупштине Стеван Ћирић (4 пута), Војислав Лазич, Секретар Народне скупштине Мустафа Мулалић, Министар социјалне политике и народног здравља и заступник Министра правде Драгиша Цветковић (3 пута), Министар финансија Душан Летица.

Дневни ред: Утврђивање дневног реда.

Говорници: Претседник Народне скупштине Стеван Ћирић.

(Приликом уласка Претседника Народне скупштине г. Стевана Ћирића народни посланици бурно плескају уз узвике: Живео! — Исто тако приликом уласка у салу Претседника Министарског савета и Министра иностраних послова г. др. Милана Стојадиновића народни посланици устају са својих места, бурно плескају и кличу: Живео!)

Претседник Стеван Ћирић: Господо народни посланици, отварам XXVI редовни састанак Народне скупштине. Молим господина секретара да прочита записник претходне седнице.

Секретар Мустафа Мулалић прочита записник XXV редовног састанка Народне скупштине. (За време читања записника у скупштинску салу улази народни посланик г. Милош Рашовић и добацује: То је срамота да се мени забрањује улазак у Скупштину! Срамота је, Господине Претседниче, да ми то забрањујете!)

Претседник Стеван Ђирић: Господине посланиче опомињем Вас на ред, јер врећате Претседника. (Милош Рашовић: Дајте ми писмено наређење!) Ја никако тако наређење нисам дао и протестујем против те инсинуације (Милинко Милутиновић добацује).

Господо народни посланици има ли ко да учини какву примедбу на записник (Војислав Лазић: Имам ја.) Има реч г. Војислав Лазић да учини примедбу на прочитани записник.

Војислав Лазић: Господо, ја видим из овог записника да је г. Секретар прочитао, да је г. Претседник Народне скупштине мене казнио записаном опоменом. Ја ту казну нисам чуо и зато излазим да протестујем противу те казне.

Господин Претседник хтео би од нас да направи лутке, па само да се окренемо и изгласамо оно што Влада хоће. Он узурпира овде реч народних посланика на тај начин што кажњава и онда, када нема места да буде неко од посланика кажњен. Ја знам, био сам присебан, да ништа нисам учинио оно што би изазвало неред или што би заслужило ма и најмању казну.

Господин Претседник огрешио се овога пута када мени није дао реч да говорим о предлогу за издавање наших другова суду. Ја сам протестовао против тога његовог поступка, сматрао сам и сматрам и сад да је са његове стране учињено гажење Пословника. Господо, говорити о демократији са ваше стране, са стране Владе једнако потезати то питање: демократија, демократија, а најреакционарније се поступа не само у овоме Дому, него од овога Дома па скроз до оних општинских судница. Поступа се најреакционарније. Све што се ради, ради се путем реакције, а увек се говори: ми хоћемо демократију да спроведемо. Демократију? Чиме? Кнудом, бичем.... У моме срезу, пре неколико дана, убијен је један сељак....

Претседник Стеван Ђирић: Господине народни посланиче, то није примедба на записник!

Војислав Лазић (наставља): И онда, господо, — то је спровођење демократије! Исто је тако спровођење демократије и сигурно служи демократији и онака одлука Народне скупштине за издавање наших другова суду и хапшење њихово на путу као да су они обичне скитнице.

И зато протестујући противу оне казне коју је г. Претседник мени изрекао неправедно, протестујем у исто време противу овога записника.

Претседник Стеван Ђирић: Секретар Народне скупштине г. Мулалић има да се изјасни да ли прима ову примедбу.

Секретар Мустафа Мулалић: Господо посланици, оно што је изјавио г. Војислав Лазић а што се односи на записник не могу примити, јер је унесено оно што се у ствари десило. Г. Претседник га је казнио.

Претседник Стеван Ђирић: Прима ли Скупштина записник онако како га је г. Секретар прочитао? (Прима!) Изјављујем да је прочитани записник примљен. — Изволите чути извештај Сената Краљевине Југославије о буџету.

Секретар Мустафа Мулалић: (саопштава): Сенат Краљевине Југославије извештава да је на своме XIII редовном састанку од 27 марта 1936 године, усвојио упућени му од стране Народне скупштине предлог буџета државних расхода и прихода са предлогом Финансијског закона за буџетску 1936/37 годину, учинивши извесне измене и допуне у предлогу Финансијског закона, те га у смислу чл. 64 Устава доставља Народној скупштини на даљи законски поступак.

Претседник Стеван Ђирић: Господо народни посланици, овај извештај Сената Краљевине Југославије са изменама и допунама које је Сенат учинио у предлогу Финансијског закона ја ћу одмах по овоме саопштењу, још данас, упутити Финансијском одбору Народне скупштине, јер постоји одлука Народне скупштине којом је предлог буџета државних расхода и прихода са Финансијским законом за 1936/37 годину оглашен за хитан, а претрес о оним изменама и допунама које је Сенат Краљевине Југославије учинио није ништа друго него наставак претреса о законском предлогу буџета. Због тога, пошто постоји одлука о хитности законског предлога о буџету, потребно је да Народна скупштина одреди рок Финансијском одбору за које ће време имати да поднесе Народној скупштини свој извештај. Ја предлажем, господо, да тај рок буде 24 часа и то без накнадног продужења. Прима ли ово Народна скупштина? (Прима!) Објављујем да је Народна скупштина одредила Финансијском одбору рок од 24 часа, без накнадног продужавања, да поднесе свој извештај о оним изменама и допунама које је Сенат Краљевине Југославије учинио у предлогу Финансијског закона. Молим г. Претседника и г. чланове Финансијског одбора да о овоме изволе водити рачуна.

У вези са овом вашом одлуком коју сте мало час донели, господо народни посланици, ја ћу бити у могућности да на крају седнице предложим као дневни ред идуће седнице: Претрес измена и допуна које је Сенат Краљевине Југославије учинио у предлогу Финансијског закона, јер по § 63 нашег Пословника може Народна скупштина узети у претрес сваки предлог и без одборског извештаја, ако Одбор коме је одређен рок, не би у одређеном му року извештај поднео.

Изволите чути Уредбе Министарског савета.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова подноси Народној скупштини у смислу § 63 Финансијског закона за 1934/35 годину на сагласност следеће уредбе: 1) Уредбу о откупу терена некадашњих рударских повластица „Орловац” и „Гавраница” у Општини дубљанској и вршачкој, Среза трстеничког. — 2) Уредбу о унапређењу туризма. — 3) Уредбу о регулисању шумске продукције и мерама за санацију дрвие привреде. — 4) Уредбу о допуни закона о заштити домаће дрварске индустрије.

Претседник Стеван Ђирић: За ове Уредбе изабраће се накнадно одбор кад то Скупштина буде

одредила. — Изволите чути захтеве г. Министра правде за издавање суду г. г. народних посланика.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Министар правде тражи одобрење за продужење кривичног поступка против г. г. народних посланика: Г. Људевита Томашића због дела из § 3 и § 4 Закона о заштити јавне безбедности и поретка у држави, а по тражењу Окружног суда у Славонској Пожеги. — Г. Александра Станковића због дела из § 181 од I и § 297 од II Кривичног закона, а по тражењу Среског суда у Бабушници. — Г. др. Михајла Кашпера због дела из § 301 Кривичног закона а по тражењу Среског суда у Апатину. — Г. др. Јосипа Берковића због дела из чл. 4 Закона о заштити јавне безбедности и поретка у држави, а по тражењу Окружног суда у Сплиту. — Г. Милана Лазаревића због дела из § 396 и § 383 Кривичног закона а по тражењу Среског суда у Књажевцу. — Г. др. Јосипа Торбара због дела из чл. 3 и чл. 4 Закона о заштити јавне безбедности и поретка у држави, а по тражењу Окружног суда у Пожези.

Претседник Стеван Ђирић: Овај захтев Господина Министра правде биће упућен Имунитетном одбору. Изволите чути оставку на положај претседника општине.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Антон Широла, народни посланик извештава да је поднео оставку на положај претседника општине Каставске.

Претседник Стеван Ђирић: Ова оставка прима се на знање. Изволите чути интерпелације за које се тражи првенство.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Станко Ленарчић, народни посланик упућује интерпелацију на Господина Министра иностраних послова о неоправданој заплени разних животних намирница од стране италијанских пограничних органа и тражи да јој се призна првенство.

Претседник Стеван Ђирић: Пошто Господин Министар иностраних послова није ту, Министар социјалне политике и народног здравља Господин Драгиша Цветковић има реч да се изјасни у име Краљевске владе да ли прима првенство.

Министар социјалне политике и народног здравља и заступник Министра правде Драгиша Цветковић: У име Краљевске владе изјављујем да прима хитност ове интерпелације.

Претседник Стеван Ђирић: Да ли прима Народна скупштина првенство (Прима) Првенство је примљено. Изволите чути даље.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Станко Ленарчић, народни посланик упућује интерпелацију на Господина Министра финансија о огласима у царинарници у Ракеку и тражи да јој се призна првенство.

Претседник Стеван Ђирић: Има реч Господин Министар финансија да се изјасни да ли прима првенство.

Министар финансија Душан Летица: Част ми је изјавити, да прима првенство ове интерпелације.

Претседник Стеван Ђирић: Прима ли Народна скупштина тражено првенство? (Прима). Објављујем да је првенство примљено. Изволите чути даље.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Лука Аврамовић, народни посланик упућује интерпелацију на Господина Министра социјалне политике и народног здравља о помоћи у храни народу Среза гламочког и тражи да јој се призна првенство.

Претседник Стеван Ђирић: Господин Министар социјалне политике и народног здравља има реч да се изјасни да ли прима првенство.

Министар социјалне политике и народног здравља и заступник Министра правде Драгиша Цветковић: Прима првенство ове интерпелације.

Претседник Стеван Ђирић: Прима ли Народна скупштина тражено првенство? (Прима) Првенство је примљено. Изволите чути даље.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Војислав Лазић, народни посланик упућује интерпелацију на Господина Министра унутрашњих послова о поступку жандарма из жандармериске станице у Скели на дан 23 марта 1936 године и тражи да јој се призна првенство.

Претседник Стеван Ђирић: Има реч Министар социјалне политике и народног здравља Господин Драгиша Цветковић да се у име Краљевске владе изјасни да ли прима првенство.

Министар социјалне политике и народног здравља и заступник Министра правде Драгиша Цветковић: У име Краљевске владе изјављујем да прима првенство тражене интерпелације. (Војислав Лазић: Молим, ја тражим да се прочита у целости интерпелација, јер су убили једног сељака, невиног човека! — Граја).

Претседник Стеван Ђирић: Господине Лазићу, молим Вас да будете мирни; иначе ако Вас опоменем на ред, опет ћете рећи, да сте незаслужено кажњени.

Прима ли Народна скупштина првенство? (Прима) Објављујем да је тражено првенство примљено. Изволите чути даље интерпелације.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Станко Ленарчић, народни посланик, упућује интерпелацију на Господина Министра саобраћаја о граничној ресторацији у Ракеку;

Лука Аврамовић, народни посланик, упућује интерпелацију на Господина Министра грађевина о изградњи пута Гламоч—Дрвар.

Претседник Стеван Ђирић: Све прочитане интерпелације упутиће се надлежној Господи Министрима.

Изволите чути извештаје г. г. Министара.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Г. Претседник Министарског савета и Министар иностраних послова извештава да ће на интерпелацију г. Боривоја Ђурића и другова о одлуци Касационог суда у Новом Саду, да чланови тога Суда могу бити само они који знају мађарски језик, одговорити г. Министар правде кад иста буде стављена на дневни ред;

Господин Министар саобраћаја извештава да ће на интерпелацију г. Ђорђа Јевтића о забрани превоза робе друмским возилима и о снижењу робне тарифе на државним железницама и на интерпелацију г. Стјепана Новаковића о утврђењу доњег строја пруге Чаковец—Вараждин—Загреб и осигурању минималних надница радницима на градњи пруге Копривница—Вараждин, одговори-

ти кад буду стављене на дневни ред; г. Министар унутрашњих послова извештава да ће на интерпелацију г. Бошка Зельковића о постављању Фетаха Крупића за банског већника, одговорити кад прикупи потребне податке; г. Министар грађевина извештава да ће на интерпелацију г. Луке Аврамовића о градњи пута Гламоч—Дрвар одговорити кад прикупи потребне податке.

Претседник Стеван Ђирић: Прочитани извештаји примају се на знање. Изволите чути молбе и жалбе.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Народnoj скупштини упутили су молбе и жалбе следећа лица:

Селена Анђелић, Алија Кланчевић, Милан Тодоровић, Иво Микулић, Миленија Бошњакковић, Иван Бердон, Никола Крамарић, Фрања Штамбук, Достанић Анка, Вера Петровић, Мифка Хермина, Љубиша Вујић, Милица Лапчевић, Грађани Општине боанске и дурмиторске, Јованка Ивановић, Лепосава Јовановић, Драгослав Миладиновић, Марија Лончар, Лујо Шолетић, Михаило Вељовић, Ибрахим Сарајић, Стана Лака Халко Хоћанин-Спаховић, Сулејман Бисић, Вујица Ракић, Марија Стевић, Никола Латковић, Петар Марковић, Константин Драговић, Римокатоличка Црквена Општина, Борка Ђировић, Марија Мајер, Косара Јовановић, Антон Брешер, Јана Ивановић, Средишњи Одбор Народне Одбране, Божидар Францески, Франке Ернест, Јеше Павел, Југословенско Учитељско Удружење, Бања Лука, Ана Берберовић, Михаило Живковић, Лидвина д'Реданге, Станоје Јовановић, Милица Медић, Агата Сакач, Димитрије Костић, Зорка Сотировић, Вукосав Плеваш, Петар Стојшић, Милош Гучевац, Стево Радужко, Васо Н. Туцовић, Мијајло Јовановић, Марија Филиповић, Анте Маричић, Радојка Лукић, Андреј Чепин, Фугеш Рос, Стеван Петровић, Станојло Бранковић, Франц Гашпарић, Мехо Мујић, Настас Стојановић, Сима Миљковић, Христи-

на Ђорђевић, Франц Мајцен, Цирил Лаврич, Тони и Телка Хан, др. Јосип Мал, др. Фран Кос, Алојзиј Хавшек, Мартин Кошутан, Карол Блаж, Алојзиј Плантан, Софија Атанацковић, Миле Вуковић, Даринка Милосављевић.

Претседник Стеван Ђирић: Све прочитане молбе и жалбе биће упућене Одбору за молбе и жалбе.

Изволите чути претставке.

Секретар Мустафа Мулалић (саопштава): Грађани Среза кључког, подносе претставку о изградњи моста код Кладова и железничке пруге Кладово—Прахово; Удружење банкарских и осигуравајућих предузећа — Сплит, подноси претставку по питању потраживања наших држављана од Поштанске штедионице у Бечу и Будим Пешти; Југословенска штампа д. д. и др. — Загреб, подносе претставку по предмету издавања уџбеника државног и приватног издања, и Општина муртинска подноси претставку о канализирању речног корита реке Струмице и Водоче.

Претседник Стеван Ђирић: Прочитане претставке узимају се на знање.

Прелазимо на дневни ред: Утврђивање дневног реда.

Слободан сам, да вам предложим за дневни ред идуће седнице; претрес измена и допуна које је учинио Сенат Краљевине Југославије у предлогу Финансијског закона за буџетску 1936/37 годину.

Прима ли Народна скупштина овај дневни ред? (Прима.)

Објављујем да је овај дневни ред примљен.

Са вашим пристанком ову седницу закључујем, а наредну заказујем за понедељак 30 марта у 10 часова пре подне.

Седница је закључена у 18 часова.

ПРИЛОЗИ

СЕНАТ

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Бр. 973

27 марта 1936 год.

у Београду

ГОСПОДИНЕ ПРЕТСЕДНИЧЕ,

Част ми је извести Вас, да је Сенат Краљевине Југославије на своме XIII редовном састанку, одржаном 27 марта 1936 године, усвојио упућени му од стране Народне скупштине предлог буџета државних расхода и прихода онако како му је Народна скупштина те предлоге доставила. У погледу предлога Финансијског закона Сенат је на томе састанку исти прихватио са следећим изменама и допунама:

1) У тач. 1 § 35 унесен је следећи нови став: „Ове одредбе не важе за стране поданике југосло-

венске народности, који су стално настањени у поменутих крајевима”.

У истом параграфу бришу се тачке 3 и 5.

2) У тач. 2 § 43 додају се речи: „а то у сагласности са Финансијским одборима Народног претставништва.

3) Из § 50 брише се тач. 4.

4) Из § 51 брише се тач. 10 и 12.

5) После § 50 уноси се нов § 51а, који гласи: „Одредбу § 129 Закона о општинама од 14 марта 1933 године став 2 је разумети тако, да одлуку о разрешењу Претседника општине, чланова општинске управе, појединих одборника или целог одбора ради неуредног вршења дужности, Бан може донети у овим случајевима:

1) За претседника општине ако не врши у § 84 Закона о општинама одређене послове и ако је био од надзорне власти три пута опоменут, или ако поред три опомене није извршио наређења

опште управне власти, које је по закону био дужан извршити;

2) за чланове општинске управе и поједине одборнике, ако не долазе на седнице или ако не врше послове, које има право да им наложи претседник општине, општинска управа или општински одбор.

Ако Бан утврди бешчасна дела претседника општине или члана општинске управе или општинског одборника кажњива по кривичним законима, он ће кривца одмах разрешити и предати га надлежном суду.

§ 130 Закона о општинама има се разумети, да може Бан разрешити општински одбор, општинску управу или претседника општине ако су њихова решења односно изјаве уперене против Династије, против државног и народног јединства, постојећег друштвеног поретка или уопште у изричитој опреци са основним одредбама Устава.

На лица која су била пре ступања на снагу овог Закона разрешена због дела по § 129 ст. 2 и § 130 Закона о општинама, а због тих дела нису била осуђена по кривичном закону, пропис § 132 Закона о општинама не може се применити”.

6) Из § 71 тач. 1 брише се став 2.

7) Из § 92 брише се тач. 8.

8) У § 97 став 3 додаје се ова реченица: „Овлашћење за доношење Уредбе са законском снагом

о штампи, о удружењима, зборовима и договорима важи до 1 октобра 1936 године”.

7) Брише се § 100.

8) У § 105 тач. 1 између речи: „пропише” и „организацију” умеће се реч: „унутрашњу”.

Према овоме, будући да је Сенат прихватио буџетски предлог са предлогом Финансијског закона са напред наведеним изменама и допунама, част ми је, Господине Претседниче, саобразно чл. 64 земаљског Устава и § 66 Закона о пословном реду у Сенату вратити Вам га у сенатској редакцији, молећи Вас, да се са њим даље поступи по односним законским прописима.

Изволите примити, Господине Претседниче, и овом приликом уверење о моме особитом поштовању.

Претседник Сената,

Др. Љ. Томашић с. р.

(М. П.)

Секретар Сената,

Др. Ђ. Котур с. р.

Господину

Г-ну СТЕВАНУ ЂИРИЋУ,

Претседнику Народне скупштине

Београд

INTERPELACIJA

narodnega poslanca Stanka Lenarčiča na ministra zunanjih zadev v zadevi neupravičene zaplembe raznega živeža po italijanskih obmejnih organih.

GOSPOD MINISTER!

Prebivalstvo krajev Cerknica, Živše, Rakek, Doljenjavo se preživlja sedaj skoro izključno s prenosom raznih življenskih potrebščin v Postojno, kategera vrše z dovoljenjem naših in italijanskih obmejnih oblasti. Prehod se vrši na prelazu „Slivce”.

Dne 13 februarja t. l. je pa italijanska obmejna straža v „Škocjanu” zaplenila naekrat 40.000 komadov jajc poleg drugih predmetov, ki so jih prenašali ti ljudje — pri čemer so naši ljudje utrpeli sa 30.000.— din. škode.

Take zaplembe se dogajajo v večjem ali manjšem obsegu po tej italijanski obmejni posadki vedno, kadar ji zmanjka potrebnega živeža. Ker se vrši ta prenos zakonitim potom, je način postopanja ita-

lijanskih organov gotovo neupravičen in tudi način kako to vrše, za italijansko državo gotovo neprimeren.

Ker smatram, da je neobhodno potrebno, da se prehod in prenos uredi tako, da naše revno prebivalstvo ne bo izročeno na milost in nemilost raznih obmejnih organov, zato Vas prosim g. minister, da ukrenete pri italijanskih oblastvih potrebne korake za zaščito naših ljudi.

Ker se take zaplembe često ponavljajo naprošam, da se interpelaciji prizna nujnost.

Blagovolite, gospod minister, sprejeti tudi ob tej priliki izraz mojega spoštovanja.

Beograd, dne 11 marca 1936.

S. Lenarčič, s. r.
narodni poslanec

INTERPELACIJA

Stanka Lenarčiča, narodnega poslanca za srez Logatec, na finančnega ministra radi oglasov pri carinarnici na Rakeku.

GOSPOD MINISTER!

Obmejna carinarnica na Rakeku vse javne razglase stalno objavlja samo v cirilici. Ker je področje carinarnice izključno slovensko in 99% ljudi cirilice sploh ne obvlada, je zato potrebno, da so vsi javni

razglasi pisani v slovenščini in v latinici, da so za širši krog ljudi razumljivi, ker le na ta način bodo dosegli svoj namen.

Naprošam Vas, gospod minister, da im odgovorite na sledeča vprašanja:

1) Ali Vam je znano, da je carinarnica na Rakeku v strogo slovenskem ozemlju, da pa obavlja vse svoje objave izključno v cirilici?

2) Ali boste takoj odredili, da se vse objave vrše v slovenskem jeziku in v latinici, ker je večini prebivalstva razumljiva edino slovenščina in latinica?

Za interpelacijo zahtevam prvenstvo!
Izvolite, gospod minister, tudi ob tej priliki sprejeti zagotovilo mojega spoštovanja.

Beograd, dne 11. marca 1936.

S. Lenarčič, s. r.
narodni poslanec.

ИНТЕРПЕЛАЦИЈА

Луке Аврамовића, народног посланика на Министра социјалне политике и народног здравља о помоћи у храни народу Среза гламочког.

ГОСПОДИНЕ МИНИСТРЕ,

Ријека звана Унац, сваке године плави и тиме велику штету наноси земљорадницима села Мокронога, Среза гламочког и другим околним селима.

За одбрану од поплаве нису потребна велика новчана сретства, међутим народ ових села не може та сретства пружити без помоћи државе, јер је народ врло сиромашан и налази се у великој оскудици.

За сада се хитно намеће потреба, да се свима сељацима и сиромасима у чаршији прискочи у помоћ за исхрану народа у Срезу гламочком, где влада незапамћена глад.

С тога Вам, Господине Министре, упућујем ову интерпелацију и молим да ми изволите одговорити на следеће:

1) Да ли хоћете пружити овим сиромасима Среза гламочког помоћ у храни т. ј. у кукурузу за исхрану?

2) Да ли ћете кукуруз набавити и што пре га отпремити среском начелнику да кукуруз раздијели гладном народу?

3) Ако ово намеравате учинити, када ћете то учинити и у којој количини?

Ја Вас, Господине Министре, молим за хитан одговор, јер је народ у Срезу гламочком у великој биједи.

9 марта 1936 године
Београд

Лука Аврамовић с. р.
народни посланик за Срез гламочки,
Врбаске бановине

ИНТЕРПЕЛАЦИЈА

Војислава Лазића, народног посланика на Министра унутрашњих послова о поступку жандарма из жандармеријске станице у Скели на дан 23 марта 1936 године.

На дан 23 марта о. г. два жандарма из жандармериске постаје у Скели Срез посавски, Дринске бановине, злоупотребили су свој положај, напали на Миодрага Матића, земљорадника из Кртинске, опаливши на њега један метак из брзометне пушке. Погођен Матић остао је на месту мртав.

Овај злочин извршен од стране државне полиције, која је позвана дужношћу да чува људске животе, запрепастио је народ целе околине ваљевске Посавине све докле је допро глас о овој грозној злочину.

Ови злочинци командовали су својој жртви потпуно невиној: „Руке у вис“ па су је онда гађали као обичну ствар.

Овакав злочин не може се дозволити у једној правној и слободној земљи.

Претпостављене старешине ових жандарма старају се да овај злочин својих потчињених органа прикрију и истрагом коју они воде желе да овом догађају даду сасвим други значај и истрагу скрену са правог пута. Они ово чине зато, што су жандарме као своје потчињене органе на овај злочин навеле, дајући им незаконите и недозвољене директиве за вршење службе.

У интересу заштите народа од незаконитих поступака органа државне власти и у интересу сти-

шавања народне огорчености због овога злочина и у интересу законитости и реда у земљи, овај злочин мора се осветлити у правој његовој истини, а да би се то могло учинити, истрага се мора поверити нарочитом истражнику, потпуно незаинтересованом, и од истраге морају се одстранити директне или индиректне старешине оних жандарма који су овај злочин извршили.

С тога интерпелишем, Господина Министра и молим да ми у Народној скупштини одговори на следећа питања:

1) Да ли му је познат овај злочин;

2) Шта ће предузети да извршиоци злочина искупе заслужену казну; и

3) Да ли је вољан наредити да овај злочин истражи нарочити истражник — независни судија — одстрањујући од вођења истраге све директне и индиректне старешине жандарма који су ово дело извршили. Тражим првенство за ову интерпелацију.

27 март 1936 године
Београд.

Интерпелант,
Војислав Лазић, с. р.
народни посланик

INTERPELACIJA

narodnega poslanca Stanka Lenarčiča na ministra saobraćaja radi kolodvorske restavracije na Rakeku.

GOSPOD MINISTER!

Na naši obmejni postaji Rakek stoji še vedno baraka, v kateri se nahaja kolodvorska restavracija. Ta podrtija je naši državi naravnost v sramoto in upravičeno tujci kritizirajo našo nemarnost in gotovo tudi tujskemu prometu in urejenosti našega prometa ta baraka ne dela časti. Je pa tudi nepotrebno, da ta baraka še stoji. Že 6 mesecev so v dozidanem poslopju postaje na Rakeku lepi, higijenični in tujskemu prometu odgovarjajoči prostori na raspolago, le, da Generalna direkcija, ki oddaja te prostore v zakup, v šestih mesecih ni mogla izbrati primernega zakupca, kljub temu, da je imela istih dovolj na raspolago. Vršilo se je že nešteto dražb in to za upravo zelo povoljnih, ki jih pa ta ni akceptirala. — Sedaj ima že več let restavracijo v zakupu neki Hobacher, po rodu in poreklu zagrižen Nемец in ta ima v Beogradu očitno zelo dobre poslovne veze, ki preprečujejo oddajo restavracije drugemu reflektantu. Pri nas je to javna tajnost, da je bil Hobacher ponovno v Beogradu pri svojih uplivnih prijateljih.

Ker radi takih kupčij ne sme trpeti ugled države in tujski promet, Vas, gospod minister, prosim, da mi

blagovolite na prvi seji Narodne skupščine odgovoriti na sledeća vprašanja:

1) Ali Vam je znano, da je nova restavracija na Rakeku že 6 mesecev gotova, pa še vedno neuporabljena?

2) Ali Vam je znano, da so se vršile še večkrat. dozdevno šestkrat, dražbe za oddajo te restavracije?

3) Zakaj se ni oddala restavracija v zakup prvemu, do sedaj najvišjemu ponudniku za din. 28.000.—?

4) Ali Vam je znano, da dosedanji zakupnik Hobacher vzdržuje poslovne veze z raznimi odločujoćimi faktorji, da bi dobil ponovno v zakup restavracijo?

5) Ali hoćete takoj vse potrebno ukreniti, da se zadeva uredi in krivce poklicati na odgovor?

Sprejmite, gospod minister, tudi ob tej priliki izraz mojega posebnega spoštovanja.

Beograd, dne 11 marca 1936.

S. Lenarčič, s. r.
narodni poslanec

ИНТЕРПЕЛАЦИЈА

Луке Аврамовића, народног посланика, на Министра грађевина о изградњи пута Гламоч—Дрвар.

ГОСПОДИНЕ МИНИСТРЕ,

У Срезу гламочком нема него једна цеста, која се протеже од Млиништа преко Гламочког Поља Лијевну.

Цеста Гламоч—Дрвар почета је прије неколико година и сада се не ради, може се рећи, ништа на реченој цести.

Народ мога краја тражи и моли, да се ова цеста макне са мртве тачке, јер је од великог значаја за народ и државу, пошто тај срез нема никаквих других саобраћајних сретстава са Дрваром, Книном и т. д. већ се пренос врши товарним коњима, те под оваквим саобраћајним приликама не може се никада доћи до благостања.

Могу рећи, да се свима крајевима више чини, него Срезу гламочком, у коме је Срезу, без раз-

лике на вјерску припадност, народ поштен, миран и добар патриота.

Стога Вас молим, Господине Министре, да ми изволите одговорити на следеће:

1) Да ли ћете (цесту) Гламоч—Дрвар са мртве тачке макнути?

2) Ако сте намерни ово учинити, када ћете потребна наређења за то издати?

Молим Вас да ми изволите, Господине Министре, на ову интерпелацију што скорије одговорити.

9 марта 1936 године

Београд

Лука Аврамовић с. р.
народни посланик за Срез гламочки,
Врбаске бановине

